

Κώδικας Δεοντολογίας της Πανελληνίας Ένωσης Μεταφραστών (ΠΕΜ)

Εισαγωγή

Ο παρών Κώδικας Δεοντολογίας αφορά τους μεταφραστές και διερμηνείς που είναι μέλη της Πανελληνίας Ένωσης Μεταφραστών (ΠΕΜ). Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Καταστατικού της ΠΕΜ:

Τα αποδεκτά από την Ένωση γλωσσικά επαγγέλματα είναι αυτά του μεταφραστή, του διερμηνέα και άλλα επαγγέλματα που άπτονται της μετάφρασης, τα οποία απορρέουν από τα επαγγέλματα του μεταφραστή και του διερμηνέα λόγω τεχνολογικών και οικονομικών εξελίξεων.

Κάθε μέλος της ΠΕΜ οφείλει να τηρεί τον παρόντα Κώδικα Δεοντολογίας και δεσμεύεται από αυτόν. Είναι υπόλογο για πειθαρχικό παράπτωμα ακόμη κι όταν πάψει η ιδιότητά του ως μέλους, εφόσον το υπό εξέταση παράπτωμα αφορά έργο που εκτέλεσε ενόσω ήταν μέλος της ΠΕΜ.

Σε περίπτωση που κάποιο μέλος συμμετέχει σε ομοειδή επαγγελματική ένωση και θέλει να παραμείνει μέλος της ΠΕΜ, είναι δική του ευθύνη να αποφύγει οποιαδήποτε διένεξη δεοντολογικού χαρακτήρα που μπορεί να προκύψει από τη συμμετοχή του σε δύο διαφορετικές ενώσεις.

Είμαστε μια Ένωση που σέβεται το ευρωπαϊκό και διεθνές δίκαιο κατά των διακρίσεων λόγω φύλου, εθνικότητας, φυλής, θρησκείας, γλώσσας, διαφορετικότητας, κ.λπ. και υπηρετούμε τις αρχές ενάντια στη λογοκρισία και την αποσιώπηση.

Άρθρο 1

Επαγγελματική δεοντολογία

Τα μέλη της ΠΕΜ οφείλουν να ενεργούν σύμφωνα με τα πρότυπα επαγγελματικής δεοντολογίας και συμπεριφοράς που συνάδουν με τους σκοπούς της ΠΕΜ. Συγκεκριμένα, οφείλουν:

- Να είναι διακριτικά και εχέμυθα.
- Να τηρούν τις συμβατικές υποχρεώσεις τους προς τους πελάτες/εντολείς τους. Σε περίπτωση αναπόφευκτης καθυστέρησης ή ανωτέρας βίας με πιθανή αρνητική επίδραση στην επιτέλεση του έργου που έχουν αναλάβει, πρέπει να ενημερώνουν όλους τους ενδιαφερόμενους το συντομότερο δυνατόν.
- Να μην επιτρέπουν σε οποιαδήποτε εταιρεία ή συνεργάτη ανταγωνιστικών συμφερόντων να επηρεάσει το έργο τους, και σε περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων να ενημερώσουν τον πελάτη/εντολέα τους εκ των προτέρων.
- Να διασφαλίζουν ότι έχουν καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια έτσι ώστε να παραδώσουν αποτέλεσμα που συνάδει με τις προδιαγραφές του έργου.
- Να αποφεύγουν συμπεριφορές που θεωρούνται αντιεπαγγελματικές σύμφωνα με τα άρθρα 2, 3, 4, 5 και 6 του παρόντος Κώδικα, αλλά και με βάση τα χρηστά ήθη και την καλή πίστη.
- Να απέχουν από οποιαδήποτε πράξη ή παράλειψη θα μπορούσε να προκαλέσει βλάβη στα συμφέροντα και την καλή λειτουργία της ΠΕΜ.

Άρθρο 2

Εμπιστευτικότητα και εχεμύθεια

Τα μέλη της ΠΕΜ οφείλουν να τηρούν το επαγγελματικό απόρρητο σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων τους, εκτός κι αν ο πελάτης/εντολέας παρέχει γραπτή άδεια για το αντίθετο ή εφόσον το αντίθετο επιβάλλεται για την αποτροπή πλημμεληματικής ή κακουργηματικής πράξης κατά τα οριζόμενα στο ελληνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές ποινικό δίκαιο που διέπει το έργο στο πλαίσιο του οποίου περιήλθαν σε γνώση τους οι εν λόγω πληροφορίες.

Όλες οι πληροφορίες και τα δεδομένα που περιέρχονται στη γνώση τους στο πλαίσιο ανάθεσης οποιουδήποτε έργου θεωρούνται απολύτως εμπιστευτικά, ακόμη και μετά το πέρας του έργου ή μετά την παύση της συνεργασίας με τον πελάτη/εντολέα ή μετά την παύση των επαγγελματικών τους δραστηριοτήτων.

Αν εμπλέκονται και άλλοι μεταφραστές και διερμηνείς στο ίδιο έργο και απαιτείται από το μέλος να κοινοποιήσει τις πληροφορίες ή τα δεδομένα που διαθέτει, αυτό μπορεί να γίνει εφόσον συναινεί ο πελάτης/εντολέας, ενώ όλοι οι εμπλεκόμενοι οφείλουν να τηρούν το απόρρητο των πληροφοριών. Δεν επιτρέπεται η ανάθεση οποιουδήποτε έργου σε άλλον (εξωτερικό) συνεργάτη χωρίς τη συναίνεση του πελάτη/εντολέα ή χωρίς την υπογραφή ιδιωτικού συμφωνητικού τήρησης εχεμύθειας και εμπιστευτικότητας μεταξύ του μεταφραστή και του συνεργάτη.

Τα μέλη της ΠΕΜ οφείλουν να λαμβάνουν επαρκή μέτρα ώστε να διασφαλίζουν συμμόρφωση με τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς για την προστασία των προσωπικών δεδομένων των πελατών/εντολέων, των εργαζομένων και των συνεργατών τους.

Άρθρο 3

Επαγγελματική ικανότητα

Τα μέλη της ΠΕΜ οφείλουν να εργάζονται μόνο στους γλωσσικούς συνδυασμούς για τους οποίους έχουν διαπιστευθεί σχετικά από την ΠΕΜ και, κατά προτίμηση, προς τη μητρική τους γλώσσα. Πρέπει να προσδιορίζουν στον πελάτη/εντολέα ποιοι είναι οι γλωσσικοί συνδυασμοί τους και να εξηγούν, εφόσον είναι απαραίτητο, πόσο σημαντικό είναι να παρέχουν υπηρεσίες μόνο σε αυτούς τους συνδυασμούς. Αν κάποιο μέλος της ΠΕΜ είναι ταυτόχρονα μέλος σε ομοειδή ένωση με διαφορετικούς γλωσσικούς συνδυασμούς, οφείλει να ενημερώνει την ΠΕΜ προληπτικά.

Τα μέλη της ΠΕΜ οφείλουν να αναλαμβάνουν έργα σύμφωνα με την επαγγελματική ιδιότητα που έχουν δηλώσει στην ΠΕΜ (μεταφραστής, διερμηνέας ή/και άλλα επαγγέλματα που άπτονται της μετάφρασης).

Η αποδοχή ενός έργου αποτελεί παραδοχή επαγγελματικής ικανότητας. Αν, κατά τη διάρκεια ενός έργου, καταστεί σαφές ότι το έργο υπερβαίνει την επαγγελματική τους ικανότητα, τα μέλη οφείλουν να ενημερώνουν αμέσως τον πελάτη/εντολέα και να υποστηρίζουν με κάθε εύλογο τρόπο την ομαλή μεταβίβαση των αρμοδιοτήτων τους σε άλλους επαγγελματίες, σε συνεννόηση με τον πελάτη/εντολέα τους.

Άρθρο 4

Αμεροληψία

Τα μέλη της ΠΕΜ οφείλουν να είναι αμερόληπτα κατά την άσκηση του γλωσσικού επαγγέλματός τους. Συγκεκριμένα, οφείλουν:

- Να είναι αποστασιοποιημένα καθ' όλη τη διάρκεια της εργασίας τους. Αν θεωρήσουν ότι απειλείται η αντικειμενικότητά τους, οφείλουν να προβούν σε κάθε εύλογη προληπτική ενέργεια, χωρίς να αποκλείουν την αποχώρηση από τα καθήκοντά τους, σε συνεννόηση με τον πελάτη/εντολέα.
- Να μη δέχονται και να αποχωρούν από έργα στο πλαίσιο εκτέλεσης των οποίων διακυβεύεται η αμεροληψία τους για οποιονδήποτε λόγο.
- Να μην εκφράζουν μη αιτιολογημένες αρνητικές ή επικριτικές γνώμες γραπτά ή προφορικά για οτιδήποτε ή οποιονδήποτε σχετίζεται με το έργο, εκτός αν αυτό αφορά τη διασφάλιση της ποιότητας αυτού, ή αν κρίνουν ότι έχουν παραβιαστεί τα επαγγελματικά, ατομικά ή άλλα νομικά κατοχυρωμένα δικαιώματά τους, ή αν συντρέχουν περιπτώσεις ποινικών αδικημάτων κατά των ιδίων ή τρίτων. Κάθε γνώμη πρέπει να είναι τεκμηριωμένη, κατά το δυνατό απαλλαγμένη από αξιολογικές κρίσεις, και να υποβάλλεται στον αρμόδιο αποδέκτη.

Άρθρο 5

Ακρίβεια και πληρότητα

Τα μέλη της ΠΕΜ οφείλουν να καταβάλλουν κάθε προσπάθεια ώστε να παραδίδουν ακριβείς και πλήρεις μεταφράσεις, που αποτελούν ορθή απόδοση των αντίστοιχων πρωτοτύπων. Δεν πρέπει να αλλοιώνουν το νόημα του πρωτοτύπου και δεν πρέπει να παραλείπουν κανένα στοιχείο από εργασία που τους έχει ανατεθεί. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες η φύση της εργασίας απαιτεί αλλαγές.

Άρθρο 6

Επαγγελματική ακεραιότητα

Τα μέλη της ΠΕΜ φέρουν πλήρη και ακέραιη ευθύνη για την ποιότητα του έργου τους με όποια σχέση εργασίας και νομική μορφή κι αν ασκούν το επάγγελμά τους. Συγκεκριμένα, τα μέλη της ΠΕΜ:

- Ορίζουν τις δικές τους τιμές για έργα που αναλαμβάνουν ως ελεύθεροι επαγγελματίες, εφόσον δεν ασκούν αθέμιτο ανταγωνισμό (π.χ. σε θέματα τιμολόγησης), δεν υποβιβάζουν το κύρος του επαγγέλματος και αμείβουν ισότιμα τους συναδέλφους τους.
- Φέρουν ευθύνη για υπηρεσίες που πρόσφεραν σε πελάτες/εντολείς τους τυχόν βοηθοί ή εξωτερικοί συνεργάτες τους. Αντίστοιχα, τα μέλη της ΠΕΜ που εργάζονται για συναδέλφους (μέλη της ΠΕΜ ή μη) πρέπει να επιδεικνύουν την ίδια συνέπεια όταν ασκούν τα καθήκοντά τους.
- Οφείλουν να αναφέρουν τίτλους σπουδών, εξειδικεύσεις ή δεξιότητες που ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα ή έχουν αναγνωριστεί από επίσημο φορέα στην Ελλάδα ή το εξωτερικό.
- Τηρούν όλους τους ειδικότερους κανονισμούς που διέπουν τη μεταφραστική τους εργασία.
- Συνεχίζουν να είναι υπόλογα για τις μεταφραστικές εργασίες που παρέδωσαν στο παρελθόν, ακόμη και μετά την αποχώρηση ή διαγραφή τους από την ΠΕΜ ή από το επάγγελμα.

Άρθρο 7

Επαγγελματική εξέλιξη

Τα μέλη της ΠΕΜ οφείλουν να επιδιώκουν σταθερά την εμπάθυνση και διεύρυνση των επαγγελματικών τους γνώσεων και δεξιοτήτων. Συγκεκριμένα:

- Να ελέγχουν και να επαναξιολογούν συνεχώς τις επαγγελματικές επιδόσεις τους σε όλες τις πτυχές.
- Να διατηρούν και να βελτιώνουν τις ικανότητές τους μέσω κατάλληλων προγραμμάτων ή εκδηλώσεων διά βίου εκπαίδευσης.
- Να παραμένουν ενήμερα, μέσω συνεδρίων, ημερίδων, κ.λπ. για όλες τις εξελίξεις που αφορούν τις γλώσσες στις οποίες παρέχουν τις υπηρεσίες τους ή σε σχέση με αυτές, καθώς και το γλωσσικό επάγγελμα που ασκούν.

Άρθρο 8

Συναδελφική αλληλεγγύη

Τα μέλη της ΠΕΜ οφείλουν να σέβονται και να υποστηρίζουν τους συναδέλφους τους. Συγκεκριμένα:

- Να βοηθούν και να προάγουν τα συμφέροντα των συναδέλφων τους.
- Να αποφεύγουν ατεκμηρίωτα σχόλια που ενδεχομένως αποβαίνουν επιβλαβή ως προς τη φήμη ενός συναδέλφου.
- Να προωθούν και να προάγουν την ακεραιότητα του επαγγέλματος μέσω εμπιστοσύνης και αμοιβαίας εκτίμησης. Οποιαδήποτε διάσταση απόψεων πρέπει να διέπεται από ειλικρίνεια, σεβασμό και επαγγελματικό ήθος, αποφεύγοντας οπωσδήποτε τον αθέμιτο ανταγωνισμό.

Άρθρο 9

Συμμετοχή στην ΠΕΜ

Τα μέλη της ΠΕΜ που εκλέγονται στα όργανα διοίκησης ή ελέγχου, όπως επίσης και όσα μέλη αναλαμβάνουν τη διεκπεραίωση εργασιών για την ΠΕΜ ατομικά ή σε ομάδες εργασίας, οφείλουν να εκτελούν τα καθήκοντα αυτά σε πνεύμα όμοιο με αυτό της κανονικής επαγγελματικής τους απασχόλησης.

Σε περίπτωση που ο χρόνος τους δεν επαρκεί και επιλέγουν να δώσουν προτεραιότητα στις εκτός ΠΕΜ υποχρεώσεις τους, οφείλουν να ενημερώνουν προληπτικά τους αρμόδιους συναδέλφους τους και να βοηθούν στην ομαλή μεταβίβαση των ευθυνών που ανέλαβαν.

Άρθρο 10

Τροποποιήσεις

Ο παρών Κώδικας Δεοντολογίας εγκρίθηκε κατά τη Γενική Συνέλευση της 29ης Μαρτίου 2019. Μπορεί να τροποποιηθεί ή να αναθεωρηθεί κατόπιν απόφασης της Γενικής Συνέλευσης, σύμφωνα με το άρθρο 14 του Καταστατικού της ΠΕΜ.

Για οποιαδήποτε διευκρίνιση σχετικά με τον Κώδικα Δεοντολογίας, παρακαλούμε να επικοινωνήσετε με το Πειθαρχικό Συμβούλιο της ΠΕΜ (deontologia@pem.gr).